

Navazování

Apoštol Pavel zvolil zvláštní metodu, jak navázat kontakt s nedůvěřivě naslouchajícími Řeky: našel si moment v jejich dosavadních „pozicích“, a pokusil se na tento moment navázat svou reinterpetací. Křesťanství to pak hojně napodobovalo. Výsledek byl často problematický: staré tradice (zejména pohanské) se ve své „substanci“ prosazovaly dál, ale byly zbavovány starého sebepochopení, jež bylo naopak nahrazeno novou interpretací, obsahující také nové zdůvodnění a deklarující nový smysl. Výsledek byl často takový, že pohanství prorůstalo křesťanskou realitou a zbavovalo ji její specifičnosti. Tento přístup a postup ovšem není v křesťanské tradici tím jediným. Mnohem víc se v historii uplatňovaly nejtvrďší metody diabolizace a kaceřování, vedoucí k nekompromisnímu pronásledování a doslova zničení „toho druhého“, „toho jiného“, jaké mohou být jednoznačně považovány za mnohem horší. Ale je ještě jeden způsob, spjatý s působením samotného Ježíše: kámen, který zavrhl stavitelé, je učiněn kamenem úhelním. V tomto obraze, v této metafoře nejde o vyřazení ani likvidaci jiných kamenů, nýbrž o jejich správnější zařazení v hierarchii důležitosti. Není tu místa pro vytyčování hranic, nýbrž „pouze“ nový plán, nová struktura, nová koncepce, v níž se dostává správného zařazení všem prvkům, aniž by kvůli jedinému byly nutně všechny ostatní vyřazovány a odvrhovány.

(Praha, 930906-2.)